

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER EĞİTİM, ÖĞRETİM VE SINAV UYGULAMALARI
YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1. (1) Bu yönergenin amacı Cumhuriyet Üniversitesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında kayıtlı bulunan engelli öğrencilerin eğitimlerine devam etmeleri, derse katılımları ve sınav uygulamaları sırasında engel durumları nedeniyle karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak üzere yapılacak işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2. (1) Bu yönerge Cumhuriyet Üniversitesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına devam etmekte olan engelli öğrencilerin ders ve sınav uygulamalarını kapsar.

Dayanak

Madde 3. (1) Bu yönerge 28 Ekim 2009 tarihinden itibaren Türkiye’de de yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi’nin 24. maddesi, 5378 sayılı Özürlüler Yasasının 15. Maddesi, 14.08.2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Yüksek Öğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği, Yükseköğretim Kurulu Özürlü Öğrenci Komisyonu’nun, yükseköğretim kurumlarında engelli öğrencilerle ilgili yürütülen ara sınavlar ve final sınavlarına ilişkin 21.01.2010 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul kararında değişiklik yapılmasına ilişkin 25.08.2011 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında aldığı kararlar ile Cumhuriyet Üniversitesi Senatosu tarafından 28.11.2007 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe giren Cumhuriyet Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi Çalışma Usul ve Esaslarına dayanılarak hazırlanmıştır. Farklı alanlarda ya da branşlarda uygulamalı dersleri ve sınavları bulunan fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokulu/enstitülerin bu yönergeye bağlı kalarak kendi iç yönergelerini oluşturmalarına izin verilir.

Tanımlar

Madde 4. (1) Bu yönergede geçen;

- a) Ders: Cumhuriyet Üniversitesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu ve seçmeli dersleri,
 - b) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal işlevlerini çeşitli derecelerde yitirme nedeniyle günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve öğrenimleri sırasında bazı destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,
 - c) Özürlü (Engelli) Sağlık Kurulu Raporu: Özürlü (Engelli) Sağlık Kurulunca hazırlanan, kişilerin özür ve sağlık durumlarını, bu durumun öğrenimle ilgili kısıtlamalar da dahil etkilerini, durumun süresi, kalıcılığı ya da ilerleme olasılığını, akademik düzenlemelere ilişkin uzman önerilerini içeren tıbbi belgeyi,
 - ç) Rektör: Cumhuriyet Üniversitesi Rektörünü,
 - d) Sınav: Cumhuriyet Üniversitesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında yapılan ara sınavlar, final sınavları, bütünleme, mazeret, not yükseltme, tek ders vb. sınavlarını,
 - e) Üniversite: Cumhuriyet Üniversitesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ders Uygulamalarına İlişkin Esaslar

Ders uygulamaları

Madde 5. (1) Ders öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin gereksinimi doğrultusunda destekleyici hizmetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirtildiği gibidir:

a) Ders programları hazırlanırken, asansör olmayan binalarda, engelli öğrenciler için mümkün olduğunca binaların giriş katlarında bulunan ulaşılması kolay derslikler planlanır,

b) Derslerle ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur,

c) Eğitim öğretim yılı içerisinde, her dönem başında, engelli öğrencilerin danışmanlarına ve derslerinde ya da sınavlarında görev alacak öğretim elemanlarına, bu öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumlarıyla ilgili bilgi verilir,

ç) Eğitim öğretim yılı içerisinde, her dönem başında, engelli öğrencilerin derslerinde ya da sınavlarında görev alacak öğretim elemanlarına, bu alanda uzman veya çalışmaları bulunan kişiler tarafından “engelli bireylerle iletişim ve farkındalık eğitimi” verilir,

d) Engelli öğrencilerin ders takibi ve çalışmalarına destek olacak gönüllü akran yardımcı atanır,

e) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda öğretim elemanı ders ile ilgili materyali engel gruplarını göz önünde bulundurarak hazırlar ve ders öncesinde öğrencilere verir,

f) İşitme engelli öğrencilerin bulunduğu her okulda mümkün olursa en az bir sınıfın ses izolasyonu ile ilgili düzenlemesi yapılır,

g) İşitme engeli bulunan öğrencilerin oturma düzeninin ders anlatan/sunum yapan öğretim elemanını ve sınıf arkadaşlarını rahatlıkla görebileceği şekilde olması ve öğretim elemanının yüzü engelli öğrenci tarafından görülebilecek şekilde, işitsel ipuçlarını kullanarak ve ses tonunu ayarlayarak ders anlatması sağlanır,

ğ) Görme engelli öğrencilerin bilgisayar uygulamalı dersleri için bilgisayar sesli hale getirilir. Görsel materyallerin yer aldığı derslerde materyal hakkında sözlü betimleme yapılarak görme engelli öğrencinin materyali kavraması sağlanır. Kuramsal bilgilerin işlendiği derslerde kişisel görüş ve tartışmalar hariç olmak üzere ses kaydı yapmasına izin verilir,

h) Görme engelli öğrenciler için, imkanlar doğrultusunda, ders not ve materyalleri Kabartma (Braille) tarzında ya da sesli olarak, kısmi görme engeli olanlar için 16-18 puntolarda hazırlanır,

ı) Derste yapılan sunumlara engelli öğrencilerin ulaşabilmesi sağlanır.

Ders muafiyeti

Madde 6. (1) Engel durumundan dolayı muafiyet isteğinde bulunan öğrencilere ders seçmeli ise eşdeğeri verilir, eşdeğeri yoksa ya da zorunlu ise ders teknolojik destek aracılığı ile veya uyarlama yapılarak verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınav Uygulamalarına İlişkin Esaslar

Sınav Uygulamaları

Madde 7. (1) Sınav öncesinde ve sırasında engelli öğrencilerin engel durumlarından kaynaklanacak ve başarı durumlarını olumsuz etkileyecek sorunları en az düzeye indirgeyecek düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

a) Engelli öğrenciler için, asansör olmayan binalarda, mümkün olduğunca binaların giriş katlarında bulunan, ulaşılması kolay sınav salonları planlanır,

b) Engelli öğrenci talep ederse başkalarından rahatsız olmayacakları, başkalarını da rahatsız etmeyecekleri bir ortamda tek kişi olarak iki görevli tarafından sınava tabii tutulmaları sağlanır,

c)Sınav öncesi yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur,

ç)Sınav görevlileri tarafından sınav ya da sorular ile ilgili yapılacak olan duyuru, hatırlatma ya da düzeltmelerin engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapılması sağlanır,

d)İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınava yardımcı araç-gereçle (işitme cihazı, teleskopik gözlük, büyüteç vs) ya da tıbbi araç-gereçle (insülin pompası vs) girmesine izin verilir,

e)Engel durumlarına göre öğrencilerin sınavları eğer uygunsa çoktan seçmeli test şeklinde yapılır, aksi takdirde engelli öğrencilerin talepleri doğrultusunda sınavlarını bilgisayar ortamında yazmaları sağlanır,

f)İhtiyaç duyulması halinde yazılı sınavlarda refakat edecek, sınav olunan konunun terminolojisine hakim bir öğretim elemanı okuyucu-işaretleyici/yazıcı olarak görevlendirilir,

g)Görme engelli öğrenciler için, imkanlar doğrultusunda soru kitapçıkları, Kabartma (Braille) tarzında ya da sesli olarak, kısmi görme engeli olanlar için 16-18 puntolarda hazırlanır,

ğ)Okuyucu-işaretleyici/yazıcı ya da büyük puntolu soru kağıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrencilere, doğuştan ağır işitme engeli olanlara, yazma ve hareket güçlüğü çeken öğrencilere sınav süresinin yarısı kadar ek süre verilir, görme engelli öğrenciler şekilli sorulardan muaf tutulur.

h)Sınav esnasında ihtiyaç duyulması halinde, sınav görevlisi nezaretinde, engelli öğrencilerin tuvalet ihtiyaçlarını karşılamalarına izin verilir,

ı)Sınav esnasında ihtiyaç duyulması halinde, engelli öğrencilerin, karşılaşabilecekleri biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarından dolayı, görevli nezaretinde, geri dönmek kaydıyla sınava kısa süreliğine ara vermesine sınav yürütücüsü tarafından izin verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uyuşmazlık ve hüküm eksikliği

Madde 8. (1) Bu yönergede yer alan hükümlerle ilgili olarak ya da yönergede tanımlanmamış bir konuda sorun yaşanırse Üniversite Senatosu kararları geçerlidir.

Yürürlük

Madde 9. (1) Bu Yönerge, Senatonun kabul tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme 4

Madde 10. (1) Bu yönerge hükümlerini Rektör yürütür.